

GESPREKSVERSLAGEN DE RONDE LANGS GEMEENTERADEN

ALKEMADE

Kort verslag van de bijeenkomst van de raad met leden van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland, gehouden op 21 mei 2008

Onderwerp: bestuurlijke evaluatie van vier jaar Holland Rijnland

Aanwezig van het DB van Holland Rijnland: de heren Glasbeek, Horlings en Lamboo (ambtelijke ondersteuning)

Aanwezig van de leden van de raad en van het college: de heren J.W. Verhaar, W.C.J. Hogenboom, J.C. Hogenboom, P.W. de Vrind, H.S. van de Star, C.W. Uit den Boogaard (vice-voorzitter), P.J.A. Koek, W.F. Dobbe, de wethouders J.B. Uit den Boogaard, F.H.M. Schoonderwoerd en A.J.M van Velzen.

Tevens aanwezig: mw J.J.H.M. Smulders (locosecretaris), J. Oerlemans (locogriffier)

De heer Horlings zet uiteen dat de leden van het DB hier op bezoek zijn omdat binnen het Algemeen Bestuur discussies zijn geweest over de mogelijke aansluiting van het Rijnstreekberaad. Binnen dat kader is ook gezegd dat het goed zou zijn, alvorens te kijken naar een uitbreiding, om ook te kijken naar het functioneren van Holland Rijnland. Sommige gemeenten vinden het riskant om nu al te gaan groeien, als de eigen organisatie van Holland Rijnland nog niet helemaal op orde is.

De DB leden willen graag van de leden van de raad de mening horen over het functioneren van Holland Rijnland. Het gaat dan om de punten waar Holland Rijnland aan de verwachtingen beantwoordt en waar niet en of er aspecten zijn waarvan de leden van de raad van mening zijn dat die anders of beter moeten.

De leden van de raad geven als hun mening dat zij in zijn algemeenheid tevreden zijn over het functioneren van Holland Rijnland: er zijn overwinningen geboekt en de regio is krachtadiger geworden. De berg papier die regelmatig van Holland Rijnland komt, is wel enorm.

Twee zorgpunten worden vanuit de raad naar voren gebracht:

1. de vertraging van de aansluiting van het Rijnstreekberaad bij Holland Rijnland
2. de invulling vanuit het regionale investeringsfonds van de groenprojecten die vooral voor Alkemade van belang zijn. Is er al concreet iets over de projecten te melden?

De heren Glasbeek en Horlings merken hierover het volgende op.

Ad 1

Hier spelen een aantal aspecten waarover goede afspraken moeten worden gemaakt met de Rijnstreekgemeenten. Te noemen zijn het woonruimteverdeelsysteem en de Regionale Investeringsstrategie. Bij een aantal gemeenten van Holland Rijnland bestaat de vrees dat de aansluiting van Holland Rijnland ten koste gaat van de slagkracht van de huidige regio.

Uitgangspunt is dat in procedurele zin in de tweede helft van dit jaar aan Alkemade duidelijkheid kan worden gegeven over de aansluiting van het Rijnstreekberaad.

Het lopende proces moet deze duidelijkheid verschaffen.

Ook voor de gemeenten van de Rijnstreek zullen er zaken veranderen, omdat men nu op een andere manier met elkaar samenwerkt. De bijdragen bijv. voor het ambtelijk apparaat, zullen voor de gemeenten van het Rijnstreekberaad aanzienlijk stijgen. Dus ook van de zijde van de gemeenten van het Rijnstreekberaad wordt het nodige

HILLEGOM

gevraagd, omdat bij Holland Rijnland al veel zaken op de rails staan. Hierover zullen nog veel discussies plaatsvinden.

Het is de bedoeling dat in september de evaluatie in het algemeen bestuur aan de orde komt. Het gevoel dat de fusie van de beide regio's iets gaat opleveren, is thans nog niet bij alle gemeenten aanwezig.

Over het Regionaal Investeringsfonds in relatie met de gemeenten van het Rijnstreekberaad wordt opgemerkt, dat hierover goede afspraken moeten worden gemaakt. Een bijdrage van deze gemeenten ligt voor de hand, maar dan ligt het tevens voor de hand om ook projecten uit dit gebied toe te voegen aan de regionale investeringsstrategie.

Ad 2

Over de projecten moeten nog nadere afspraken worden gemaakt.

Bij de infrastructurele projecten loopt het proces van de samenwerking met Rijk en provincie al enige tijd.

Voor de projecten in het groengebied en veenweidegebied moeten de gemeenten zelf met initiatieven moeten komen die richting rijk en provincie worden uitgezet. Binnen de Regionale Structuurvisie van Holland Rijnland kunnen ook kaders worden aangegeven over de besteding van de 20 miljoen voor de groenprojecten.

Naar aanleiding van de vraag over de API Ade en de acties die Holland Rijnland in dit kader kan doen, wordt geantwoord dat de gemeenten eerst zelf als meest betrokkenen de activiteiten op elkaar moeten afstemmen en daarna de ondersteuning van Holland Rijnland kunnen vragen.

Naar aanleiding van een vraag over de heer Koek over de Rijnlandroute melden de heren Glasbeek en Horlings de huidige stand van zaken over deze problematiek.

Naar aanleiding van een opmerking van de heer J.C. Hogenboom over het proces van de Regionale Structuurvisie antwoordt de heer Glasbeek dat het een heel lastig en langdurig proces is geweest. Ook binnen gemeenten wordt vaak over onderwerpen verschillend gedacht. Kernvraag is wat voor soort regio we met z'n allen willen zijn. Ook in de raden zal er nog stevig over gediscussieerd worden.

Op dit moment worden de prioriteiten bepaald. De eerste afgeronde stukken zijn spoedig gereed.

Op de vraag van de heer C.W. Uit den Boogaard over de taken van Holland Rijnland, antwoordt de heer Glasbeek, dat de lijn is gekozen om beleidsarm verder te gaan met Holland Rijnland en om geen uitvoeringstaken op zich te nemen. Uitzondering is het Regionaal Bureau Leerplicht.

Voor uitvoeringstaken zoeken gemeenten op kleinere schaal samenwerking. Wat nu wordt gedaan is zo'n beetje de kern van de activiteiten.

Over het CVV loopt binnen Holland Rijnland de discussie omdat er nu binnen de regio drie systemen zijn.

J.O. 16/6/08

CONCEPT

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR, GEHOUDEN OP 26 MEI 2008

Aanwezig:	
Voorzitter:	de heer D. Wiebes
Leden:	de dames P. van Anandel-van Buggenum (fractie Van Anandel, Heemskerk en De Wit), H.J. Bischoff Tulleken-Geluk (VVD), A. van Dijk (PvdA), M.C. van Doorne-Klein (CDA), M.C. van der Erf (PvdA), A. Heemskerk-Rekké (fractie Van Anandel, Heemskerk en De Wit), J.A. Ringelberg (VVD), W.M.J.A.C. van der Veldt (GroenLinks) en S. de Wit-Hartman (fractie van Anandel, Heemskerk en De Wit) en de heren C.M. van den Aardwegh (Lijst Wil van Aken), L.M. Aarts (BBH), W.J. van Aken (Lijst Wil van Aken), W. de Bock (VVD), J.L.T.J.M. Bovens (BBH), S.F.J.M. Evers (BBH), J.J.R. Jansen (Lijst Wil van Aken), C.H. de Joode (PvdA) en F. Roelfsema (CDA)
Secretaris:	de heer J. Jaspers, griffier
Notuliste:	mevrouw M.G. van Hees-van Es (Notuleerservice Nederland)
Tevens aanwezig:	portefeuillehouder A. Mans en de wethouders J.G.M. van Griensven en G. Kleijheeg

I. Opening

De voorzitter opent de bijeenkomst om 19.30 uur en heet alle aanwezigen hartelijk welkom. In het bijzonder verwelkomt hij de vertegenwoordigers van Holland Rijnland: de heren Lenferink, Glasbeek en Lambou. Het DB van Holland Rijnland heeft aangegeven de volgende vragen aan de commissie te willen voorleggen:

- Hoe heeft de gemeente Hillegom de samenwerking met Holland Rijnland tot nu toe ervaren?
- Welke inhoudelijke resultaten zijn er naar uw oordeel bereikt die zonder Holland Rijnland niet of minder waren gerealiseerd?
- Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel niet bereikt, maar zijn voor uw gemeente cruciaal om te spreken van een succesvolle samenwerking met Holland Rijnland?

De vertegenwoordigers van Holland Rijnland hebben zelf aangegeven ook aandacht te willen besteden aan de invloed van kleinere gemeentes op hun beleid.

Vanuit de agendacommissie is als bespreekpunt aangedragen verbetering van de afstemming van de vergaderdata zodat de raden meer invloed kunnen uitoefenen op de besluitvorming in Holland Rijnland.

Mevrouw Ringelberg voegt hieraan toe het jaarverslag en de jaarrekening graag eind april te willen ontvangen.

De heer Van Aken merkt op dat voor Hillegom de noordelijke ontsluitingsweg cruciaal is en daarnaast stoort het hem dat bepaalde gemeentes een eigen beleid voeren in het kader van huisvesting en hij vraagt hoe Holland Rijnland daartegen optreedt.

Mevrouw Van Anandel is van mening dat er te veel afstand is tussen Holland Rijnland en de gemeenteraden en er zou onderling meer vertrouwen moeten zijn, wat bereikt zou kunnen worden door betere communicatie. Daarnaast verzoekt zij om de informatievoorziening beknopter aan te leveren. In dat kader stelt zij voor een nieuwsbrief uit te geven waarin de grote lijnen worden aangegeven. Het Regionaal Bureau Leerplicht is op de goede weg, maar de leerplichtregeling komt volgens mevrouw Van Anandel nog niet goed van de grond.

De heer De Bock is ook van mening dat de berichtgeving te uitgebreid en te onoverzichtelijk is, wat vooral voor punten van besluitvorming ongewenst is. Voor het CDA is Holland Rijnland een belangrijk orgaan. De gemeenschappelijke investeringsstrategie is voor hen van groot belang en

het is goed dat Holland Rijnland voorlopig de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) ondersteunt. Ook voor het CDA is het heel belangrijk dat de noordelijke ontsluiting er komt, mede gezien de te verwachten ontwikkelingen noordelijk van Hillegom en de heer De Bock verzoekt Holland Rijnland dit met kracht te ondersteunen.

De heer Lenferink dankt de commissie voor de uitnodiging. Een evaluatie is nu gewenst aangezien de aansluiting van de Rijnstreek actueel is geworden en het een juist moment is om te evalueren. Evaluatie geschiedt extern en door gesprekken vanuit het DB met raden en colleges. Het genoemde gevoel van afstand door de grote hoeveelheid informatie hoort het DB ook vanuit andere gemeentes en de heer Lenferink merkt op dat dit een algemeen probleem is van overkoepelende organisaties. De afgelopen tijd is er al aandacht aan besteed om de informatievoorziening toegankelijker te maken. Zo is er al een digitale nieuwsbrief. De heer Lenferink verwijst in dit kader naar Leiderdorp, waar deze oordelend wordt herschreven zodat er een goed beeld ontstaat van wat er in de regio speelt. Sommige gemeentes maken vanuit de nieuwsbrief een vertaalslag waardoor de informatie eenvoudiger wordt weergegeven. Dit zou eigenlijk collectief moeten gebeuren. Daarnaast moet de gemeente zelf die informatie die specifiek voor hen van belang is filteren. Het DB heeft geconstateerd dat er een groot verschil is tussen de gemeentes in de mate van betrokkenheid bij Holland Rijnland en de heer Lenferink vraagt of de raadsleden ideeën hebben hoe deze betrokkenheid vergroot kan worden, bijvoorbeeld door meer contact met raadsleden van andere deelnemende gemeentes. De heer Lenferink stelt dat het jaarverslag en de jaarrekening dit jaar eind april zijn verstuurd. Enkele gemeentes hebben voor het huisvestingsbeleid hun eigen verordeningen aangehouden hoewel zij zich wel bewust zijn van het belang van een regionaal beleid. In een beperkt aantal gevallen leidt dit nu tot spanning. Holland Rijnland heeft, in tegenstelling tot de provincie, geen juridische mogelijkheden om hiertegen op te treden.

De voorzitter merkt op dat binnen de raad en de commissie is afgesproken dat op iedere commissiebijeenkomst het onderwerp Holland Rijnland wordt geagendeerd en dat de griffie de nieuwe beleidsinitiatieven ventileert op basis van de binnengekomen informatie vanuit Holland Rijnland. Meestal kunnen de voorbereidingen niet goed gemaakt worden en het is een hartenkreet vanuit de commissie dat dit anders wordt gepland. De heer Van Aken voegt hieraan toe dat het efficiënt zou zijn wanneer alle gemeenteraden binnen het tijdsbestek van eenzelfde week hun vergaderingen zouden hebben. De heer Lenferink wijst er in dat kader op dat niet alle raden dezelfde vergaderfrequentie hebben. Vanuit Holland Rijnland is het uitgangspunt het aantal weken dat beschikbaar is voor de besluitvorming. Wanneer Holland Rijnland zich houdt aan de toegezegde tijd die beschikbaar is voor de informatievoorziening, zijn er meestal geen problemen. Echter, wanneer dit om een of andere reden niet lukt, gaat het mis en ontstaat er irritatie. De heer Lenferink zegt toe te zullen trachten om de toegankelijkheid van de informatie voor raden te vergroten.

De heer Glasbeek geeft aan dat de regionieuwsbrief van Leiderdorp via de griffie kan worden verkregen. Ook Holland Rijnland vindt de noordelijke ontsluiting belangrijk. Deze moet wel aansluiten bij lopende initiatieven vanuit Noord- en Zuid-Holland en er wordt momenteel een bereikbaarheidsstudie voor de bollenstreek uitgevoerd. In dit kader is vastgesteld dat de bereikbaarheidsknelpunten voor de bollenstreek complex zijn maar dit wordt opgepakt en hierop zal een antwoord komen. Daarnaast heeft Holland Rijnland samen met de provincie en stadsregio Amsterdam initiatief genomen om de mogelijkheden te bekijken om de Zuidtangent versneld door te trekken, door de bollenstreek naar Sassenheim. Holland Rijnland werkt ook aan een visie over hoogwaardig openbaar vervoer in de bollenstreek. De heer Glasbeek verwacht hierover binnenkort, eind juni, een eerste voorzet en in september het voorstel te kunnen verstrekken. Verwacht wordt dat hieruit dan eind 2008 conclusies kunnen worden getrokken.

De heer Van den Aardwegh vraagt een tijdsindicatie voor de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg, waarop de heer Glasbeek aangeeft dat er grote druk is om deze weg aan te leggen aangezien er vele bouwplannen zijn. Beide provincies zijn nu ook geïnteresseerd maar het project is dermate complex dat dit niet snel te realiseren zal zijn en de heer Glasbeek kan

hiervoor dan ook geen termijn aangeven. Vanuit Holland Rijnland heeft dit echter wel prioriteit. Ten aanzien van Greenport merkt de heer Lenferink op dat, ondanks de inzet van de gemeente Hillegom, de samenwerking nog niet het gewenste niveau heeft. Holland Rijnland benadrukt dat hier op korte termijn assertief opgetreden moet worden. De voorzitter nodigt Holland Rijnland uit om bijtijds samenwerkingsverbanden op te starten en partners te zoeken. Mevrouw Van An del wijst erop dat de website onduidelijk is en dat veel zaken die de raad verneemt gebaseerd zijn op geruchten. Ten aanzien van het verkleinen van de afstand tussen de onderlinge gemeentes, geeft mevrouw Van An del aan graag meer onderling contact te willen hebben met raadsleden. Mevrouw Ringelberg geeft aan dat de VVD de afstand ook ervaart maar zij proberen deze door gesprekken met de portefeuillehouder te dichtten. Vervolgens vraagt zij waar de druk vandaan komt die Holland Rijnland legt op bijvoorbeeld het proces van de GOM. De heer Lenferink zegt toe de informatievoorziening richting raden te verbeteren en wijst op de tweewekelijkse nieuwsbrief en de digitale nieuwsbrief, naast de nieuwsbrief van Leiderdorp. Hij wil ervoor waken dat iedereen telefonisch contact zoekt met Holland Rijnland. Ten aanzien van de druk op het proces merkt hij op dat er in dit gebied veel verstedelijking is. Dit is begrijpelijk maar Holland Rijnland heeft aangegeven deze meer aan de zuidkant te willen concentreren. Gezien de druk die er toch wordt uitgeoefend om meer te bouwen, is het van belang dat Holland Rijnland de ontwikkeling snel ter hand neemt om het belang te benadrukken. De heer Van den Aardwegh wijst erop dat hieraan al eerder is gewerkt en verwijst naar de commissie Heijkoop, waar niets meer van vernomen wordt. De heer Lenferink geeft daarop aan dat het geven van een kwaliteitsimpuls van de bollenstreek een aandachtspunt is van Holland Rijnland.

De voorzitter dankt de vertegenwoordigers van Holland Rijnland voor hun toelichting en schorst de vergadering.

De voorzitter opent de commissievergadering om 20.30 uur.

Er is bericht van verhindering ontvangen van de heer Jongbloed en mevrouw Van Vliet. Voor de heer Bovens is het de eerste keer dat hij deelneemt als lid van deze commissie. De voorzitter heet hem welkom en wenst hem veel succes.

2. **Vaststellen van de agenda**
De voorgestelde agenda wordt vastgesteld.
3. **Spreekrecht publieke tribune**
Er zijn geen aanmeldingen voor het spreekrecht.
4. **Vragenkwartier**
Er zijn geen vragen gesteld.
5. **Vaststellen verslag van de openbare vergadering van 21 april 2008**
Hiertoe zijn een tweetal wijzigingen voorgesteld.
De commissieleden gaan hiermee akkoord.
Met inachtneming van deze wijzigingsvoorstellen wordt het verslag vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag zijn er geen vragen of opmerkingen.

De actielijst wordt behandeld.

Alle actiepunten voor deze maand zijn per e-mail afgehandeld, met uitzondering van de brief van Holland Rijnland over regionale kantorenstrategie, deze zat bij de ingekomen stukken van Holland Rijnland.

Vaststellen verslag van de openbare (gecombineerde) vergadering van 24 april 2008

De heer Van Aken wijst erop dat zijn naam bij de afwezigen niet goed is geschreven. Verder zijn er geen wijzigingsvoorstellen.

KATWIJK

gekeken is goed, dat houdt het debat levendig. Dat het gesprek over of het financieel gezien goed of slecht gaat met Katwijk zich steeds herhaalt, betekent voor hem dat dat eens goed dient te worden nagezien. Als daarover eenduidigheid ontstaat, wordt het eenvoudiger om beleid te ontwikkelen. Wethouder **De Jong** is van mening dat de heer Van der Bent het grootste knelpunt heeft benoemd: de BSV. De gemeente heeft heel veel plannen en ambities. In de aangekondigde nota zal dat duidelijk worden. Gelukkig is de gemeente nu niet armlastig, maar het is zaak dat zo te houden, ten gunste van de burger en de dienstverlening.

De **voorzitter** verzoekt de wethouder de verdere behandeling van zijn termijn op te schorten tot na de behandeling van agendapunt 7a.

7a. Evaluatie Holland Rijnland

De **voorzitter** heet de heren Lenferink en Verschuure welkom. Een delegatie van Holland Rijnland gaat langs bij de colleges en raden van de deelnemende gemeenten in het kader van de bestuurlijke evaluatie 'Vier jaar Holland Rijnland'. Hij geeft de heer Lenferink het woord.

De heer **Lenferink** herinnert eraan dat een eerdere evaluatie heeft plaatsgevonden, eigenlijk te kort na de oprichting van het samenwerkingsverband. Nu is het tijd voor een eerste echte evaluatie. Een tweede reden om die nu te laten plaatsvinden is dat de discussie over de aansluiting van de Rijnstreek is begonnen. In het kader daarvan is door een aantal gemeenten gesuggereerd dat het goed zou zijn een evaluatie uit te voeren voordat over die aansluiting wordt besloten. Het DB en vervolgens het AB hebben die suggestie overgenomen. Er is gekozen voor een eigen interne evaluatie en een externe evaluatie. Met diverse colleges en raden zijn al gesprekken gevoerd. Er is gekozen voor een open vraagstelling en hij hoopt dat men punten van kritiek ook duidelijk benoemt.

Er zijn in de gesprekken ook andere thema's aan de orde gesteld. Sommige gemeenten vinden de afstand tussen raad en Holland Rijnland groot en vragen om na te denken over manieren om die afstand te verkleinen. De afstand heeft zijns inziens ook van doen met de keus van de gemeenten in de afvaardiging: sommige vaardigen alleen collegeleden af, anderen ook raadsleden.

De heer **De Mol** deelt mee dat zijn fractie aansluiting van de Rijnstreekgemeenten vooralsnog niet opportuun acht. De belangen zijn erg verschillend en aansluiting zou leiden tot een wijziging van stemverhoudingen. Een alliantie sluiten behoort ook tot de mogelijkheden.

De VVD legt prioriteit legt bij de bereikbaarheid. Holland Rijnland zou daarover zijn stem in Den Haag moeten laten horen.

De fractie maakt zich zorgen over het woonverdeelstelsel.

De heer **Kralt** deelt mee dat GemeenteBelangen positief is over Holland Rijnland maar wel serieuze aandachtspunten heeft. De kwaliteit van de stukken is goed en de beschikbaarheid op de website plezierig. De fractie is aangenaam verrast door de goed verlopen samenvoeging van de oude regio's. Er wordt over het algemeen goed samengewerkt. Een mooi voorbeeld is het Regionaal Investeringsfonds. Op sommige dossiers bestaan serieuze meningsverschillen maar dat is logisch, gezien de vele verschillende belangen. Hij wil niet inhoudelijk op allerlei onderwerpen ingaan maar wil het woonruimteverdeelstelsel niet ongenoemd laten. De gang van zaken rond de website verdient geen schoonheidsprijs.

De belangrijkste punten van zorg zijn van procedurele en organisatorische aard.

- 1) De democratische legitimatie.
- 2) De almaar toenemende agenda.
- 3) De mogelijkheden om elkaar aan gemaakte afspraken te houden.
- 4) Het besluitvormingsproces.

Het aantal onderwerpen waarmee Holland Rijnland zich bezighoudt neemt steeds verder toe, waardoor het lastig wordt om controle uit te oefenen. De democratische legitimatie komt daardoor in het gedrang. Terughoudendheid is daarom gewenst en vergroting van het verband lijkt daarom niet aangewezen. Gemeenten houden zich niet altijd aan de afspraken, bijvoorbeeld op het gebied van de woningbouw en wonen, zorg en welzijn. Ook dit raakt aan de democratische legitimatie, want het raakt aan het vastgestelde

beleid. Er dient meer aandacht te worden besteed aan de bindendheid van afspraken, bijvoorbeeld door het instellen van boeteclausules.

De planning in het samenwerkingsverband sluit niet altijd goed aan op de besluitvorming binnen de deelnemende gemeenten. Dat is vooral een bezwaar als een gemeente direct belanghebbende is.

Het is ondoenlijk voor de regio om de planning zo in te richten dat die alle gemeenten schikt. De regio vergadert ook veel minder frequent. Een proactieve rol van zowel samenwerkingsverband als gemeenten is daarom vereist.

Hij raadt af om een vergadering van het AB direct na een vakantie te plannen.

Wat is de mening van de DB-leden over deze punten?

De heer **Van den Nouland** zou graag zien welke resultaten de afgelopen vier jaar concreet zijn bereikt. Daarnaast doet de 'prettige en constructieve samenwerking' hem deugd, maar het is minder plezierig als de gemaakte afspraken niet worden nagekomen. Zijn of worden er initiatieven ontwikkeld om deelnemers aan gemaakte afspraken te houden?

Wat is de noodzaak of het voordeel om te gaan spreken over een fusie met het Rijnstreekberaad? Naar de mening van zijn fractie moet Holland Rijnland al alle zeilen bijzetten om krachtdadig te kunnen opereren. De heer **Walen** deelt mee dat zijn fractie van mening is dat er na vier jaar Holland Rijnland nog geen reden is om groen licht te geven voor verdere uitbreiding. De expansiedrift komt iets te vroeg. Het verschil tussen Duin en Bollenstreek en de Rijnstreek is groot en dus zal het lastig worden om alle partijen op een lijn te krijgen. De democratische legitimatie gaat dan meespelen en zijn fractie streeft geen orgaan na dat daar niet over beschikt. Holland Rijnland dient geen vierde bestuurslaag te worden en dat is het beste gegarandeerd in een kleine regio met samenhangende belangen en daaruit voortvloeiende daadkracht. Ook ziet de fractie graag eerst een aantal aantoonbare successen van Holland Rijnland voordat uitbreiding wordt overwogen. Katwijk dient de regie niet uit handen te geven.

De heer **Post** is van mening dat het eerdere samengaan van de kleinere samenwerkingsverbanden een goede ontwikkeling is geweest. Aan een schaalvergroting zitten voor- en nadelen. De afstand tot de regio wordt groter. De heer **Lenferink** wees op verschillende keuzes in afvaardiging: alleen collegeleden of ook raadsleden en de invloed die die keus heeft op de ervaren afstand. Is er een ultiem model aan te wijzen? Of spelen andere elementen een rol in de ervaren afstand en liggen die dan bij Holland Rijnland? Hij ontvangt hier graag een reactie op.

Hij is van mening dat door de vergroting dingen konden worden bereikt die met het SDB niet of moeilijk zouden zijn bereikt. Als het Rijnstreekberaad erbij komt zal de slagkracht verder worden vergroot, maar dat geldt ook voor de afstand. De samenwerking dient een hulpmiddel te blijven en geen (informele) vierde bestuurslaag te worden.

Hij stelt voor dat de intern opgestelde notitie ook in handen van Holland Rijnland wordt gesteld.

Hij vraagt de heer **Lenferink** toe te lichten hoe Holland Rijnland Katwijk binnen het verband ervaart. Die mag wat hem betreft ook kritisch zijn.

De heer **Haasnoot** kan de samenwerking met Holland Rijnland moeilijk beoordelen. Het lijkt erop dat zaken die de regio aangaan worden beslist op een ander, hoger niveau en dat de inbreng van de regio vertragend werkt op de uiteindelijke besluitvorming. Zijn fractie verwacht een actieve rol van de regio in besluitvorming over regionale vraagstukken: Rijn Gouwe Lijn, Rijnlandroute. Iedere gemeente heeft een vetorecht: hoe wordt daarmee omgegaan als alle gemeenten, behalve een, op een lijn staan?

Van aansluiting bij een verder groeiende regio is zijn fractie geen voorstander. Het karakter en de belangen van Duin en Bollenstreek verschillen teveel van die van de Rijnstreekgemeenten.

De heer **Lenferink** hoort dat de mogelijke aansluiting van de Rijnstreek, hoewel niet geagendeerd, de gemoederen behoorlijk bezighoudt. Hij zal daar ook op ingaan.

De breedte van de waardering, van 'vrij positief' tot 'niet geheel aan de verwachtingen voldaan', kan hij vrij goed plaatsen. Ook het DB is van mening dat er zaken heel goed zijn gegaan en er ook zijn waar men zelf kritisch over is. Een aantal thema's is snel tot regionale besluitvorming gekomen en zonder Holland Rijnland zou dat veel lastiger zijn geweest: het regionale woonruimteverdeelsysteem en de eerste trechtering in het kader van de Rijnlandroute.

Bij overgedragen taken geldt geen vetorecht, dan kan bij meerderheid van stemmen worden beslist. Dat kan voor gemeenten aanleiding zijn om 'het vlaggetje te strijken', als blijkt dat men op een niet wezenlijk punt

ver in de minderheid is. Hij neemt aan dat dat mechanisme in de gemeentepolitiek ook zo werkt. Deze successen hebben de positie van Holland Rijnland versterkt in de gesprekken die met provincie en rijk worden gevoerd over de grote infrastructuur. Hij hoort fracties spreken over 'een vuist maken naar Den Haag'; zijn opvatting is dat Den Haag meer verleid moet worden om te investeren. Men moet overtuigd raken van de intrinsieke noodzaak en het eigen belang om de Rijnlandroute mogelijk te maken. Daar is door alle gemeentebesturen hard aan gewerkt. De Rijnlandroute is daardoor nu, simpel gezegd, 'eerste reserve' in het kader van het MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport). De Tweede Kamer heeft die positie zo bepaald vanuit de bekende stelregel 'eerst bewegen, dan bouwen'. Veel gemeenten hebben eigen belangen bij de Rijnlandroute. Zo kan de interne verkeersproblematiek van Leiden niet goed worden opgelost als de huidige belasting van het interlokale verkeer niet van het lokale wegennet af wordt gehaald. De gemeente Voorschoten is geen voorstander van de Rijnlandroute. Voorschoten heeft geen vetorecht, maar het is wel heel lastig dat de Rijnlandroute daar doorheen moet en die gemeente dus direct belanghebbend is. Het traject is nog niet gelopen.

Er is gesproken over de democratische legitimatie en de omvang van het takkenpakket van Holland Rijnland. Beide zaken worden ook met elkaar in verband gebracht en hij begrijpt dat heel goed. Holland Rijnland heeft een beperkt takenpakket en het DB is van mening dat dat ook zo moet blijven. Hij probeert er scherp op te zijn uitbreiding tegen te gaan. Degenen die het takenpakket proberen uit te breiden, zijn altijd de deelnemende gemeenten. Bij de vorming van Holland Rijnland is gekozen voor een kleine organisatie. De ambtelijke staf dient zich vooral met strategische vraagstukken bezig te houden. Een uitvoerende organisatie heeft namelijk de neiging sterk te groeien en vergt dan vervolgens ook veel inzet van het management in die uitvoering. De enige uitzondering hierin is het Regionaal Bureau Leerplicht, vanwege de directe relatie met de huidige en toekomstige beleidsontwikkeling op dat terrein en de overeenkomstige schaalgrootte. De heer **Kralt** licht toe dat hij een sterke toename van het aantal onderwerpen ziet en daarmee het aantal bijbehorende stukken. Hij is het ermee eens dat aan het takenpakket de hand wordt gehouden.

De heer **Lenferink** erkent dat. Voor de eerste fase van Holland Rijnland is een vrij aanzienlijk takenpakket vastgesteld. De ambitie om een regionale structuurvisie neer te zetten, met ontwikkelingen op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen, levert heel veel papier op. Hij toont zich gevoelig voor dit argument en is van mening dat meer met oplegnotities gewerkt moet gaan worden, opdat de kern van de stukken eenvoudiger te begrijpen is, ook voor de leden van de raden. Die dienen dan wel zelf te vertalen wat dat wat hun betreft voor de gemeentepolitiek betekent.

Hij onderschrijft dat de regio geen vierde bestuurslaag mag worden. Het is een samenwerkingsverband van gemeenten en het mag niet boven de gemeenten komen te staan. De organisatiekracht zou om die reden zoveel mogelijk vanuit de deelnemende gemeenten moeten worden opgebracht.

Holland Rijnland fungeert vaak ook als afstemmingsplatform. Als gemeenten behoefte hebben om over thema's met buurgemeenten zaken af te stemmen, is het eenvoudig om dat in het verband van Holland Rijnland te doen. Het gaat dan niet om besluitvorming als regio.

Het afvaardigen van wethouders dan wel raadsleden naar Holland Rijnland kent allebei voor- en nadelen. Het niet sturen van raadsleden betekent dat de controlerende rol van de raad zo zuiver mogelijk blijft behouden – de lijn van Katwijk. Andere gemeenten kiezen ervoor om ook raadsleden af te vaardigen, wat de raad de mogelijkheid geeft meer voeding en voeling te houden met de regio. Dat blijkt ook in de praktijk, sommige gemeenten zijn daardoor in staat het thema binnen de raad heel levendig te houden. Hij omschrijft als voorbeeld de inrichting die de gemeente Leiderdorp heeft gekozen.

Weer een ander model is dat wordt gewerkt met een politieke georiënteerde samenstelling van het AB. Dat is zijns inziens echter alleen opportuun als gekozen wordt voor een omvangrijke overdracht van verantwoordelijkheden en uitvoerende taken naar het samenwerkingsverband, zoals in het ROA.

Het elkaar houden aan gemaakte afspraken is in gemeenschappelijke regelingen een zorgpunt. De wet biedt weinig houvast als een afspraak moet worden uitgevoerd door een deelnemende gemeente. Bij een gezamenlijk besluit ligt dat anders, want dat wordt gezamenlijk uitgevoerd.

In den lande is van alles bedacht. Er kan worden gewerkt met een bonus/malussysteem, bijvoorbeeld bij de BLS-gelden. Er kunnen contracten worden gesloten op grond waarvan nakoming kan worden geëist. Een gemeente kan bijvoorbeeld van mening zijn dat sprake is van overmacht en dan kan een lastige discussie over de definitie daarvan ontstaan. Voor sommige gemeenten is het eenvoudig om aan een bepaalde taakstelling te voldoen, voor andere is dat heel lastig. Het is een opgave dat eerlijk te wegen.

Hij ziet als beste oplossing dat de voortgang in resultaten regelmatig wordt besproken en, als die echt achterblijft, te 'shamen en blamen'. Publiek bekend maken wie achterblijft, motiveert heel erg.

De heer **Van den Nouland** is van mening dat dit middel eindig is en niet echt dwingend. Wat komt hierna?

De heer **Lenferink** geeft als voorbeeld dat het DB de provincie heeft gevraagd om Noordwijkerhout een aanwijzing te geven op het gebied van de woonruimteverdeling. De juridische mogelijkheden zijn gering. Juridisch aanspreken belemmert ook de voortgang in de regio, want die heeft de coöperatie van de betreffende gemeente weer nodig op andere dossiers.

De heer **Kralt** is van mening dat het een fout is geweest om bij de instelling van het woonruimteverdeelsysteem geen bindende afspraken vast te leggen voor een dergelijke situatie.

De heer **Lenferink** is het daarmee eens. De afgelopen tijd is een aantal – relatief nog zwakke – prikkels vastgelegd. Zo is in het regionaal investeringsfonds voor iedere gemeente een genormeerd aantal te bouwen woningen vastgelegd. Haalt een gemeente die opdracht niet, dan blijft de bijdrage aan het fonds gebaseerd op die norm. Eenzelfde mechanisme is ingebouwd in de BLS-middelen. 'Shamen en blamen' blijft op dit moment de beste aanpak.

Hij wil op grond van de gemaakte opmerkingen ingaan op de redenen waarom aansluiting van de Rijnstreek in beeld is gekomen.

De Rijnstreek kende vroeger een steviger samenwerkingsverband. Dat is opgeheven, maar op enig moment ontstond toch weer behoefte om samen dingen te regelen. Helaas is er vervolgens weinig of niets van de grond gekomen. Door hergroepering van gemeenten dreigt de Rijnstreek te onevenwichtig van samenstelling en te klein te worden. Dat gegeven is onderling gedeeld en men is mogelijkheden om elders aan te haken gaan onderzoeken. Daaruit is een voorkeur voor de regio Holland Rijnland naar voren gekomen. Hij licht toe waarop die voorkeur is gebaseerd en noemt bestaande samenwerkingsverbanden, historische achtergronden, oriëntatie van verbindingen/wegen en de natuurlijke overloop tussen de ene en de andere regio, waaronder de oude Rijnzone.

Het AB en de meeste gemeenten zijn van mening dat de gesprekken over de aansluiting aan moeten worden gegaan. Er zullen verkenningen gaan plaatsvinden. Een definitief besluit komt pas in beeld als over de evaluatie van Holland Rijnland zelf is besloten.

De heer **Post** herhaalt zijn verzoek om vanuit Holland Rijnland naar Katwijk te kijken.

De heer **Lenferink** ziet Katwijk als één van de pijlers van Holland Rijnland. De gemeente lijkt steviger te zijn geworden door de fusie en is nu de tweede gemeente binnen het verband. Die positie wekt bij hem wel verwachtingen ten aanzien van de serviceverlening van de gemeente aan het samenwerkingsverband. Hij begrijpt dat Katwijk daar na de fusie niet direct toe in staat was en ook Leiden kende interne perikelen, maar hij ziet dat als een opdracht voor vooral de twee grotere gemeenten.

De **voorzitter** geeft de gelegenheid voor een korte tweede ronde. De griffie heeft hem laten weten dat de voor de vergadering voorbereide notitie aan Holland Rijnland is verstrekt.

De heer **Kralt** wijst erop dat de functie van afstemplatform ook bijdraagt aan de toename van het aantal besproken onderwerpen, ook van onderwerpen die niet tot het takenpakket behoren. Het is enerzijds logisch dat gemeenten voeling met hun omgeving houden. Anderzijds ontvangt een raadslid een grote stapel stukken over allerlei onderwerpen, waarbij ook zaken in gang worden gezet die tijdig voorsorteren noodzakelijk maken. Daarom is ervoor gekozen om de blik van de Commissie Regio te richten op de portefeuillehoudersoverleggen en niet op de vergaderingen van het AB. Hij kijkt daarom met gemengde gevoelens naar de platformfunctie.

Hij is het eens met de opmerking dat Katwijk gezien de omvang en de groeicapaciteit een van de dragers van de regio zou moeten zijn.

De heer **Van den Nouland** merkt op dat de regio een meerwaarde dient te hebben. Elkaar aanspreken op het zich houden aan afspraken hoort daarbij.

De heer **Walen** zegt dat een paar pijnpunten zijn weggenomen. Hij is ingenomen met de uitspraken van de heer **Lenferink** over de vierde bestuurslaag. Hij vraagt de regio door te gaan met het 'verleiden van Den Haag'. Daar moeten wezenlijke bijdragen aan de ontwikkeling van de regio vandaan komen. Zijn fractie geeft de voorkeur aan een kleine daadkrachtige regio.

De heer **Post** hoort de heer **Lenferink** vrij uitvoerig pleiten voor de uitbreiding, maar wil daar nu niet verder op ingaan. Waar het hem om gaat is dat de gemeentes voldoende aan zet komen in de besluitvorming. Belangrijk is om daarvoor voldoende tijd in te ruimen in het besluitvormingstraject. Het betreft vaak lastige dossiers, waar jaren voorbereiding in is gestoken, en dan maakt een paar weken meer of minder niet uit. Hij heeft de heer **Lenferink** horen zeggen dat beide modellen zich wat tekort gedaan voelden; volgens hem ligt de oorzaak daarvan in wat hij zojuist benoemde. Dit is voor hem een belangrijke randvoorwaarde om ruimte te kunnen geven aan andere ontwikkelingen.

De heer **Haasnoot** heeft de bijeenkomst van zijn partij bezocht en daar werd gesteld dat de 13 deelnemende gemeenten op een lijn moeten komen om een besluit te kunnen nemen. Dat was het geval, maar het rijk vond de gekozen oplossing veel te duur. Wat zijn nu nog de mogelijkheden om met het rijk de vormgeving van de Rijnlandroute te bespreken? Er lijkt een patstelling te zijn ontstaan.

De heer **De Mol** deelt mee dat ook zijn fractie er voorstander van is de focus voorlopig te richten op de ontwikkelingen binnen en het behartigen van de belangen van Holland Rijnland zelf.

De heer **Lenferink** gaat eerst in op de Rijnlandroute. Hij heeft de verslagen van het bedoelde overleg gezien en de minister er zelf over gesproken. De minister van Verkeer en Waterstaat is verantwoordelijk. Het is in Den Haag al lang gebruikelijk dat men een regio waar men het onderling niet eens is gemakkelijk wegschuift. Het eens worden door ieders wensen te honoreren leidt er toe dat het totaalbedrag behoorlijk oploopt en dat leidt tot extra risico's in het nog te doorlopen externe traject.

Er zijn duidelijke procesafspraken gemaakt. Toen Holland Rijnland pas bestond heeft een trechtering plaatsgevonden van een waaier aan varianten. Onlangs zijn besluiten genomen die uitgingen van een verdere trechtering. Het AB heeft twee varianten vastgesteld die wat haar betreft verder dienen te worden onderzocht. In de MER zal ook de 0+-variant worden onderzocht: de effecten van een upgrading van de bestaande structuur. De gemeente Voorschoten vond dat niet voldoende, maar dat is wat uiteindelijk in Provinciale Staten (PS) aan de orde is geweest en wat hij verwacht dat PS zullen onderschrijven.

In de vervolgfase dienen de varianten zodanig te worden onderzocht dat in de besluitvorming een keus kan worden gemaakt voor de ene of de andere.

Ondertussen probeert de regio het rijk bij het proces te betrekken. Dat heeft een speciale commissie gevormd die voor het hele gebied tussen Katwijk en Leiden een snelle studie gaat doen naar de noodzaak van de samenhang tussen de verschillende projecten. De uitkomst daarvan zal worden gebruikt bij de besluitvorming over opname in het MIRT, hopelijk dit jaar, anders hopelijk volgend jaar. Het zou wenselijk zijn dat de Rijnlandroute wordt opgenomen in het Randstad Urgent Programma. Voorwaarde daarvoor is de inhoudelijke onderbouwing van de keuze en de kwaliteit van de technische uitwerking.

De gemeenten hebben vrij veel tijd om tot besluitvorming te komen. De formele termijnen zijn vrij lang, maar hij wordt getriggerd door de opmerkingen van de heren **Kralt** en **Post**. Hij nodigt beiden uit voor een gesprek over hoe te organiseren valt dat de gemeenten maximaal van die tijd gebruik kunnen maken. Op het eerste oog ziet hij mogelijkheden in een toegankelijker aanbod van producten door Holland Rijnland en in een andere organisatie van het proces. Hij wil ook raadsleden van andere regiogemeenten bij dat gesprek betrekken.

De heren **Kralt** en **Post** zeggen hun medewerking toe.

Met zijn opmerkingen over beide modellen heeft hij alleen maar willen duiden dat aan beide voor- en nadelen zitten. Al naar gelang de positie die men kiest, laat men het ene of het andere argument zwaarder wegen.

Iedereen begon over de Rijnstreek en daarom heeft hij de vrijheid genomen om daar ook over te spreken. Die kans laat hij zich niet ontnemen.

De **voorzitter** bedankt de heren **Lenferink** en **Verschuure** voor hun aanwezigheid en de uitgebreide beantwoording van de vragen. Hij heeft de indruk dat vergaderingen waarbij de burgemeesters van Katwijk en Leiden bij elkaar zitten niet heel kort zullen duren.

De heer **Lenferink** kent burgemeester **Wienen** al jaren en kan prima met hem samenwerken. *De commissie overlegt met de delegatie van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland. Positieve opmerkingen worden gemaakt: Holland Rijnland heeft haar bestaansrecht bewezen. Kritische*

opmerkingen worden gemaakt over het gebrek aan sanctiemogelijkheden, over het takenpakket en de stukkenstroom en vooral over de moeizame democratische legitimatie. Zeer kritisch is de commissie over mogelijke uitbreiding met de Rijnstreekgemeenten. Zorg is er over de Rijnlandroute en vraagtekens worden geplaatst bij de mogelijke overdracht van de woonruimteverdeling.

7. Kadernota begroting 2009 (vervolg) (2008-010099)

Wethouder **De Jong** hervat zijn beantwoording in eerste termijn.

Hij heeft kennisgenomen van het advies van de griffie. Daar staan behartenswaardige punten in waarmee hij zijn voordeel zal doen bij de volgende nota.

Er wordt gevraagd om een samenvatting per paragraaf. Hij heeft al de toezegging gedaan dat er een algemene 'staat van de gemeente' bij de begroting zal worden aangeleverd.

De gegevens zijn sinds april uiteraard aan verandering onderhevig. Het college neemt die veranderingen, hetzij intern – wijzigingen die de raad aanbrengt –, hetzij extern, zoals blijkend uit de meicirculaire, mee bij het opstellen van de begroting.

Hij onderschrijft dat de kadernota ook vooruit dient te zien naar de begroting. Het CDA wenst in het kader van het dekkingsplan geen verhoging van de OZB boven het inflatiepercentage. In Katwijk is het gebruikelijk om voor de bepaling van het inflatiepercentage de consumentenprijsindex te gebruiken. Het is algemeen bekend dat de inflatie hoger zal zijn dan de 1,75% waar nu van wordt uitgegaan. Als de raad verhoging om die reden toestaat, vormt dat een kader waarvan bij de begroting kan worden uitgegaan.

Hij is van mening dat het college terecht vooruitkijkt naar verwachte ontwikkelingen en dat die dan hun weerslag vinden in de begroting. Het spreekt vanzelf dat voorstellen worden gedaan die nodig zijn voor het uitvoeren van wettelijke maatregelen. Daarnaast zijn er plannen, waarover te zijner tijd een startnotitie zal worden voorgelegd, waarvan het college van mening is dat de gevolgen nu al moeten worden opgenomen. Anders kunnen die straks niet worden gerealiseerd.

De heer **Van Duijn** merkt op dat het anderzijds nog onzeker is dat die plannen doorgaan en nog onzekerder of zij in de volle voorziene omvang doorgaan. De raad kan over enige tijd bepalen dat een bibliotheek van € 14 miljoen te duur is en voor de helft van dat bedrag moet worden gerealiseerd. De lasten die die voorziene € 14 miljoen aan uitgaven met zich meebrengen draagt de gemeente tot dat moment onnodig met zich mee.

Wethouder **De Jong** veronderstelt dat deze casus niet voor niets wordt genoemd. Er vindt nog discussie plaats over waar de bibliotheek moet komen. Eerder is een indicatie van de kosten gegeven en die is opgenomen. Opname van de kapitaallasten is in zijn herinnering vanaf 2013 voorzien. De post is aan het eind van de periode opgenomen omdat de raad spreekt over een nieuwe bibliotheek in de orde van grootte van dat bedrag.

De heer **Van der Bent** wijst erop dat het weglaten van de voorziening kan worden opgevat als een politieke uitspraak. Hij begrijpt echter dat hij de uitspraak op moet vatten als 'we weten nog niet zeker of we hem willen en of hij daarom moet worden opgenomen in de exploitatiebegroting'. Niet opnemen heeft echter ook bezwaren, want dan staat de gemeente mogelijk op enig moment financieel onvoorbereid voor een grote uitgave.

De heer **Van Duijn** kan zich voorstellen dat een wensenlijst wordt opgesteld. De BSV is bijvoorbeeld een wensenlijst. Zijn fractie heeft daarmee ingestemd onder de vermelding dat, op het moment dat uitvoering in beeld, komt nut en noodzaak en intensiteit nader zullen worden bekeken. Er wordt al gereserveerd voor die investeringen. Als dan ook nog eens de kapitaallasten volledig worden geraamd, dan wordt al in volle omvang rekening gehouden met iets waarover op een later moment over de nadere invulling wordt beslist. Realistisch ramen om de zich steeds weer voordoende overschotten terug te dringen betekent dat aan de voorkant moet worden begonnen. Dat is de begroting. Zijn fractie is van mening dat zaken daarin pas moeten worden opgenomen als de invulling duidelijk is. Niet opnemen verandert in feite niets; er worden geen inkomsten weggehaald en de uitgaven worden ook niet verlaagd. Er zou misschien een rekenings- of begrotingsoverschot kunnen ontstaan. Een gedeelte daarvan kan te zijner tijd voor de bibliotheek worden bestemd.

Zaaknummer : 2008-13523
Onderwerp : Evaluatie Holland Rijnland

Inleiding

Het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland bezoekt de colleges en gemeenteraden in de regio voor een evaluatie van de samenwerking in Holland Rijnland. In de bijgaande notitie is de zienswijze van het college geformuleerd als input voor de ronde van een delegatie uit het Dagelijks Bestuur langs de twaalf gemeenteraden. Hierin wordt ingegaan op de volgende vragen:

- A. Hoe heeft uw gemeente de samenwerking in Holland Rijnland ervaren?
- B. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel bereikt die zonder het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland niet of minder waren gerealiseerd?
- C. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel niet bereikt, maar zijn voor uw gemeente cruciaal om te spreken van een succesvolle samenwerking op de schaal van Holland Rijnland?

Ook zal worden ingegaan op de invloed van (kleinere) gemeenten op het regionale beleid en de democratische legitimatie.

Beoogd resultaat

Evalueren van de samenwerking in de regio Holland Rijnland

Argumenten

1.1 Een notitie geeft richting aan de discussie over het evalueren van de regio Holland Rijnland in de commissie Bestuur.

Kanttekeningen

geen

Middelen

geen

Uitvoering

De delegatie van Holland Rijnland neemt de inhoud van de bespreking in de commissie Bestuur mee in de gehele evaluatie van het functioneren van de regio Holland Rijnland.

Bijlage(n)

1. Notitie Evaluatie Holland Rijnland

Interne notitie

Aan
Commissie Bestuur
Van
Erica Verkerk
Kopie aan
College B&W
Betreft
Evaluatie Holland Rijnland

Katwijk, 30 mei 2008

In deze notitie is de zienswijze van het college geformuleerd als input voor de ronde van een delegatie uit het Dagelijks Bestuur langs de twaalf gemeenteraden. De volgende vragen komen hierbij aan de orde:

- A. Hoe heeft uw gemeente de samenwerking in Holland Rijnland ervaren?
- B. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel bereikt die zonder het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland niet cq minder waren gerealiseerd?
- C. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel niet bereikt, maar zijn voor uw gemeente cruciaal om te spreken van een succesvolle samenwerking op de schaal van Holland Rijnland?

Ook zal worden ingegaan op de invloed van (kleinere) gemeenten op het regionale beleid en de democratische legitimatie.

A. Hoe heeft uw gemeente de samenwerking in Holland Rijnland ervaren?

- De samenwerking wordt als positief ervaren; het is goed dat er een regio is. Gemeenten kunnen ook samenwerken zonder regio-orgaan maar dan wordt er minder bereikt.
- De samenwerking groeit nog steeds.
- Er wordt op een aantal terreinen intensief samengewerkt.

Aandachtspunten:

- Bij gevoelige dossiers is het moeilijk om eensgezind op te trekken. Hierbij divergeren de belangen soms en jagen sommige gemeenten vooral hun eigen belang na, bijvoorbeeld de gemeente Leiden bij de RijnGouweLijn, de gemeente Voorschoten bij de RijnlandRoute en de gemeente Noordwijkerhout bij de woonruimteverdeling. Aan de andere kant is dit eigen aan samenwerken; de hoofdlijn is goed.
- De RijnlandRoute is een belangrijke testcase van de samenwerking.

B. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel bereikt die zonder het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland niet cq minder waren gerealiseerd?

- Woonruimteverdeling
- Regionale programma's voor welzijn, gezondheidszorg en milieu (klimaatbelasting, duurzaam bouwen, educatie)
- Het Regionaal Investeringsfonds is een belangrijke prestatie; het is nog wel de vraag hoe de verdere uitvoering van de projecten uitpakt.
- Greenport. De greenport is wel lastig van de grond te krijgen maar zonder het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland, zowel financieel als door de ambtelijke en bestuurlijke ondersteuning, was het echter sowieso niet gelukt, dus dat is Holland Rijnland niet te verwijten.

- Infrastructuurprojecten zoals de RijnlandRoute en de RijnGouwelijn (RGL). Deze lopen nu nog en of echt van een succes kan worden gesproken, zal nog moeten blijken.
- Grotere projecten zoals het Regionaal Verkeer en VervoerPlan; hierbij is er nu direct overleg met de provincie.
- Activiteiten rondom de leerplichtfunctie
- Convenant Aansluiting jeugdzorg en jeugdbeleid 2004-2007
- Convenant Ketenaanpak jeugdbeleid, jeugdzorg en gezinsondersteuning
- Het realiseren van een locatie voor het speciaal onderwijs

C. Welke inhoudelijke resultaten zijn naar uw oordeel niet bereikt, maar zijn voor uw gemeente cruciaal om te spreken van een succesvolle samenwerking op de schaal van Holland Rijnland?

Er zijn geen cruciale punten niet bereikt.

Er zijn wel enkele inhoudelijke resultaten die tot nog toe zijn tegengevallen, zoals:

- De voortgang van de RijnlandRoute gaat te traag voor de ontwikkelingen in Katwijk.
- De moeizame voortgang van de RijnlandRoute en de Greenport is niet de regio te verwijten. Het succes van de regio wordt er wel aan afgelezen. Het zijn echter de individuele gemeenten en vooral het Rijk die de voortgang van projecten vertragen doordat ze de eigen belangen boven de regionale belangen stellen.
- De realisering van de Groenstructuur gaat moeizaam. Ook dit ligt vooral aan de gemeenten; in de praktijk gebeurt er weinig.
- De grote projecten zijn nu vooral nog programmatisch. De eerste stappen zijn bereikt maar de uitvoering moet nog komen.
- Kwetsbaar zijn verder:
 - * De continuïteit van grote projecten
- De regio en de gemeenten hebben moeite om om te gaan met dubbele opgaven:
 - * De kosten moeten beperkt blijven;
 - * De gemeenten willen wel op veel terreinen samenwerken, m.n. op gebied van Sociale Agenda, maar hierdoor wordt de belasting van de regio steeds groter, terwijl het aan de andere kant niets extra mag kosten.

D. Er zal worden ingegaan op de invloed van (kleinere) gemeenten op het regionale beleid

Het college B&W van de gemeente Katwijk is tevreden over de mogelijkheden om invloed uit te oefenen op het regionale beleid. De portefeuillehouders voelen zich goed gehoord binnen de regionale overleggen. Katwijk is binnen de Sociale Agenda een belangrijke speler.

E. Democratische legitimatie van Holland Rijnland naar inwoners van Katwijk

- De democratische legitimatie is goed maar blijft een lastige kwestie.
- In Katwijk worden voorafgaande aan de regionale portefeuillehoudersoverleggen in de raadscommissie Regio de agenda's van deze overleggen op hoofdlijnen doorgesproken.
- Holland Rijnland moet geen vierde bestuurslaag worden maar daar zullen de raad en het college B&W van Katwijk voor waken. De raad brengt de kaders aan en het college brengt binnen deze kaders de belangen van Katwijk in de regio in. Dit wordt gecontroleerd door de raad van Katwijk en hoeft niet bijvoorbeeld door een apart ingestelde regiораad worden gedaan.

Enkele algemene aandachtspunten zijn:

- De slagkracht van de regio moet blijken uit het eensgezind optrekken bij grote projecten. Er zit namelijk vaak een spanningsveld.
- De regio is goed in het maken van afspraken maar de regio heeft weinig of geen instrumenten om er iets aan te doen als de afspraken niet worden nagekomen. Voorbeelden zijn het achterblijven van Leiden bij de woningproductie en het achterblijven van veel gemeenten bij het aandeel sociaal in de productie.
- De regio speelt in de praktijk nauwelijks een rol bij conflicten tussen gemeenten bij grensoverschrijdende projecten, zoals de afspraken van de Knoop Leiden-west (glastuinbouw).

Vanuit de delegatie van het DB van Holland Rijnland zal ongetwijfeld gevraagd worden hoe de gemeente Katwijk staat tegenover de woonruimteverdeling en het verzoek om deze geheel regionaal te laten uitvoeren. In een later stadium moet hierover de knoop worden doorgehakt.

Aandachtspunten hierbij zijn:

- gemeente geeft in dat geval de laatste mogelijkheid weg om een eigen verordende bevoegdheid te houden;
- als de verordeningen regionaal zijn, worden ook de bezwaarschriften regionaal behandeld en dat brengt meer kosten met zich mee;
- de inwoners van Katwijk moeten in Leiden hun bezwaar komen toelichten en kunnen dat niet meer in Katwijk doen;
- de afgelopen periode zijn er in Katwijk weinig bezwaarmakers geweest maar om het regionaal uit te voeren, kost dit enkele duizenden euro's.